

UCHWAŁA NR XX/162/2025
RADY GMINY WIELISZEW

z dnia 15 lipca 2025 r.

w sprawie ustanowienia herbu, flagi Gminy Wieliszew

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76), po uzyskaniu pozytywnej opinii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Uchwały nr 9-2120/2025, Rada Gminy w Wieliszewie uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się symbole Gminy Wieliszew: herb i flagę.

§ 2. 1. Herb Gminy Wieliszew przedstawia w błękitnym polu tarczy hiszpańskiej dwa złote tintinnabulum Opatów Czerwińskich. Od prawej księżyc posadzony na krzyżu z dzwonekami drzewcem w dół. Po lewej słońce posadzone na krzyżu z dzwonekami drzewcem w dół.

2. Wzór graficzny herbu stanowi załącznik nr 1 do mniejszej Uchwały.

§ 3. 1. Flagą Gminy Wieliszew jest płat prostokątny, o proporcjach 5:8 (szerokość do długości), na którym znajdują się dwa złote tintinnabulum Opatów Czerwińskich. Od prawej księżyc posadzony na krzyżu z dzwonekami drzewcem w dół. Po lewej słońce posadzone na krzyżu z dzwonekami drzewcem w dół.

2. Wzór graficzny flagi stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Herb i flaga podlegają ochronie prawnej.

2. Prawo używania herbu i flagi przysługuje organom Gminy i jednostkom organizacyjnym gminy.

3. Decyzję w przedmiocie użycia symboli Gminy podejmuje Wójt Gminy Wieliszew.

4. Symbole mogą być umieszczane, używane i rozpowszechniane wyłącznie w sposób zapewniający im należyłą powagę i poszanowanie.

§ 5. Uzasadnienie heraldyczno-historyczne stanowi załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieliszew.

§ 7. Traci moc obowiązującą Uchwała Rady Gminy Wieliszew Nr 201/XX/96 Rady Gminy Wieliszew w dniu 30 grudnia 1996 r.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Wieliszew

Rafał Donarski

Opis historyczny

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XX/162/2025

Rady Gminy Wieliszew

z dnia 15 lipca 2025 r.

Gmina Wieliszew, położona w malowniczym regionie województwa mazowieckiego, posiada bogatą historię, której korzenie sięgają średniowiecza. Jednym z kluczowych elementów kształtujących losy tej miejscowości było opactwo czerwińskie, które sprawowało kontrolę nad jej obszarem. Opactwo czerwińskie, zlokalizowane w Czerwińsku nad Wisłą, było jednym z ważniejszych klasztorów cysterskich na Mazowszu.

W XIII wieku Wieliszew po raz pierwszy pojawia się w historycznych dokumentach, będąc jedną z osad pod opieką opactwa czerwińskiego. Opaci czerwińscy, będący częścią zakonu cysterskiego, pełnili rolę zarządców i opiekunów majątków ziemskich przekazanych im w ramach fundacji i darowizn. Wśród tych dóbr znalazła się również wieś Wieliszew, która z czasem stała się istotnym ośrodkiem życia społeczno-gospodarczego.

Nowy wzór herbu gminy Wieliszew został oparty o zachowane dwa krzyże opatów czerwińskich, na których umieszczony jest symbol słońca i księżyca (tintinabulum). W Encyklopedii staropolskiej Zygmunta Glogera, na stronie 292 znajduje się ilustracja, która przedstawia insygnia opatów. Charakterystyczne (unikalne) krzyże noszone były przed opatem na procesji.

O tych symbolach kanoników regularnych wspomniała Komisja Heraldyczna, w odpowiedzi na wniosek nowego wzoru herbu, który został przez nią odrzucony. W piśmie z dnia 18 maja 2020 roku przeczytać możemy „W opinii Komisji słusznym jest nawiązanie w herbie gminy Wieliszew do klasztoru w Czerwińsku, jednak dokonano tego w nieczytelny sposób. Opaci czerwińscy używali tintinabulum, przed opatem czerwińskim noszono insygnia z wizerunkiem słońca i księżyca, informacje o tym dostępne są m. in. w encyklopedii Glogera. Wzmianki wymienionych insygniów prezentuję poniżej”.

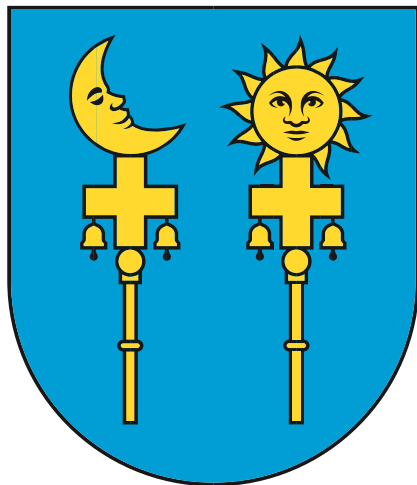

Krzyże z dzwonekami,
słońcem i księżycem, no-
szone, gdy opat czerwński
uczestniczył w procesyi.

1 .Załączone zdjęcia w dokumencie Komisji Heraldycznej

2. Ilustracja z Encyklopedii Glogera, strona 292

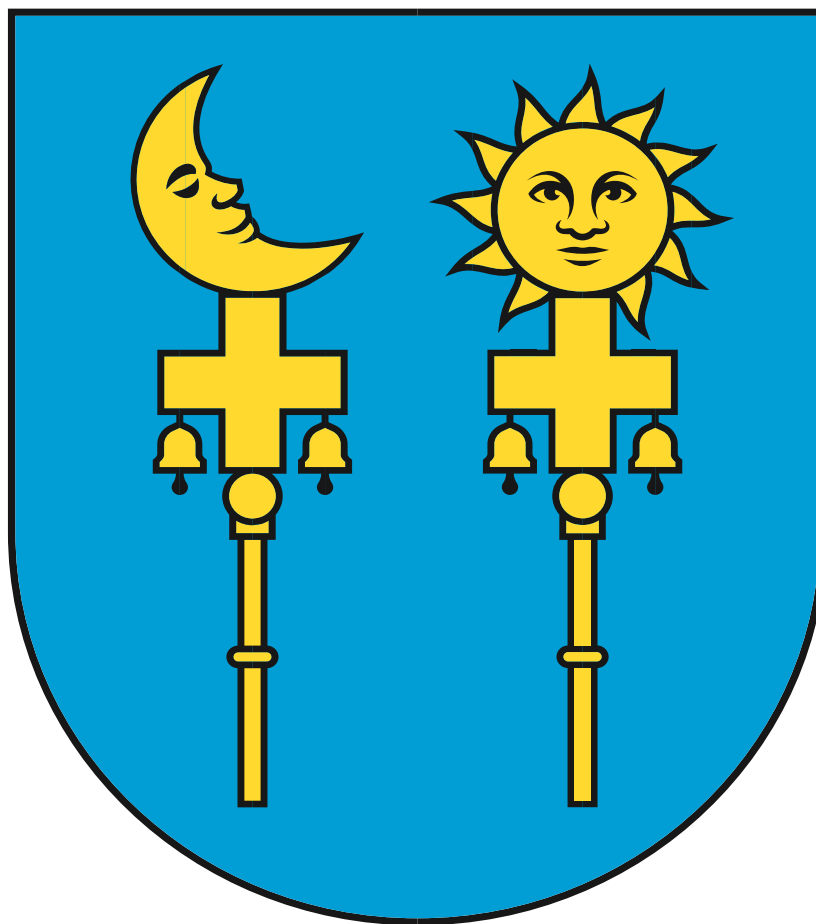

Blazon herbu gminy Wieliszew

Herb gminy Wieliszew przedstawia w błękitnym polu tarczy hiszpańskiej dwa złote tintinnabulum Opatów Czerwińskich.

Od prawej księżyc posadzony na krzyżu z dzwonkami drzewcem w dół.
Po lewej słońce posadzone na krzyżu z dzwonkami drzewcem w dół.

Herb gminy Wieliszew

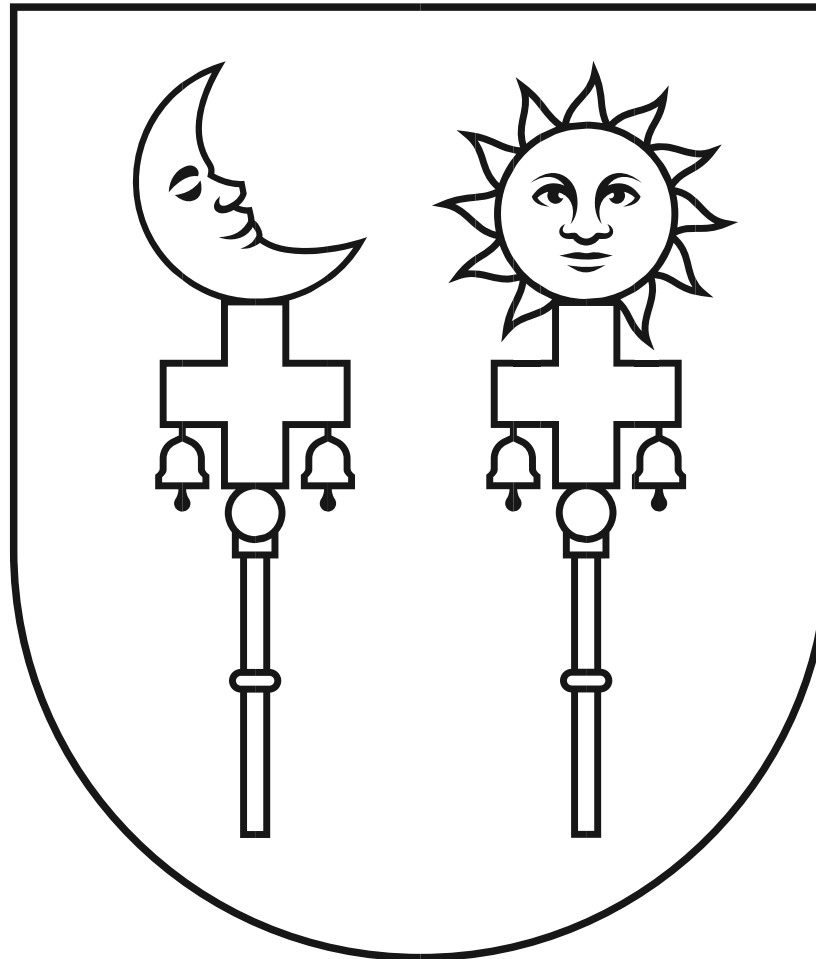

C: 100%, M: 0%, Y: 0%, K: 0%

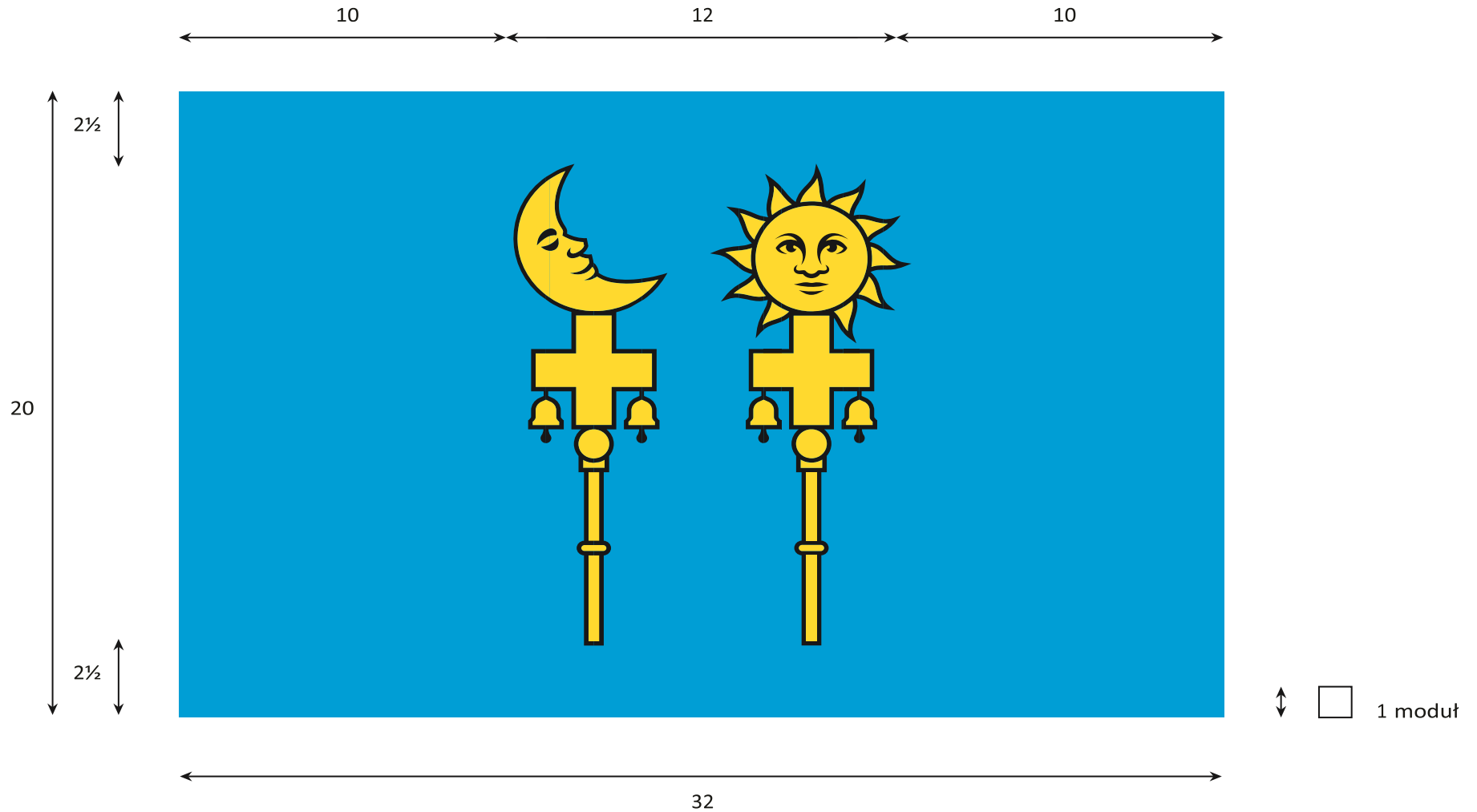
C: 0%, M: 10%, Y: 95%, K: 0%

C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 100%

Herb gminy Wieliszew
(wersja ideogramowa)

Flaga gminy Wieliszew
(proporcja 5x8 z godłem na środku)

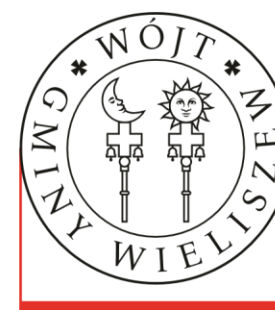
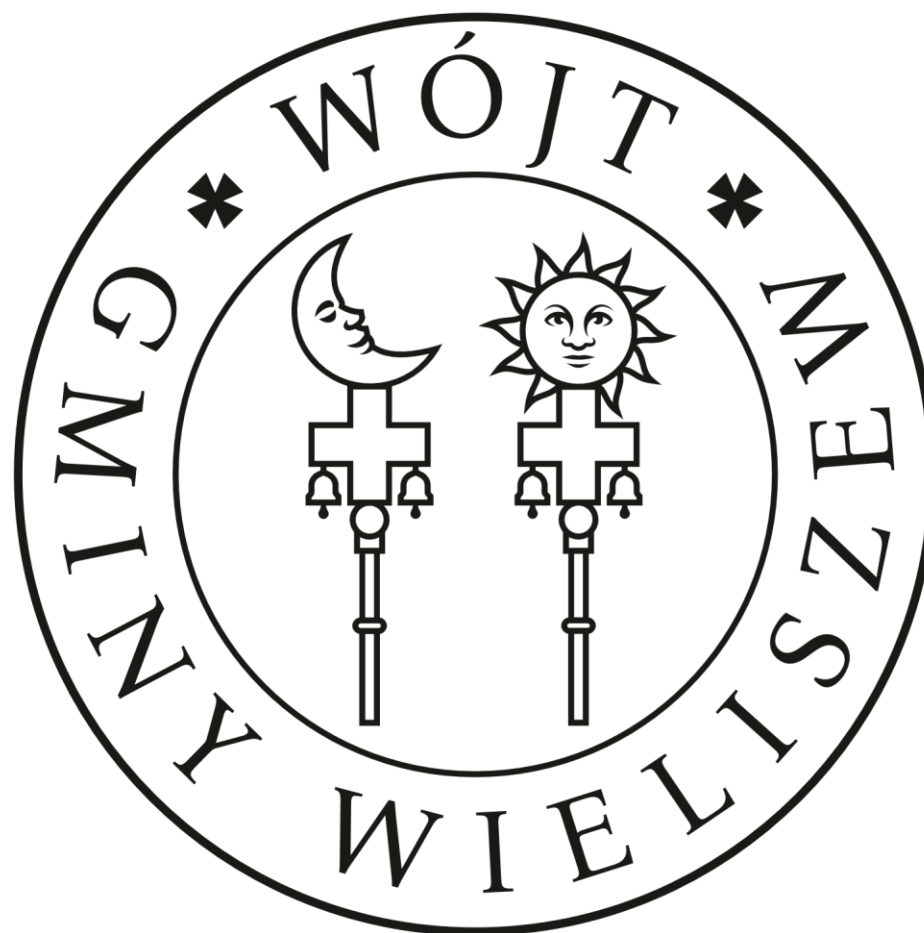
C: 100%, M: 0%, Y: 0%, K: 0%

C: 0%, M: 10%, Y: 95%, K: 0%

C: 0%, M: 0%, Y: 0%, K: 100%

Pieczęć Wójta gminy Wieliszew

Pieczęć Wójta o średnicy 36 mm z umieszczonym centralnie godłem bez tarczy. W otoku pieczęci widnieje majuskułowy podpis (WÓJTY GMINY WIELISZEW).

ø36 mm

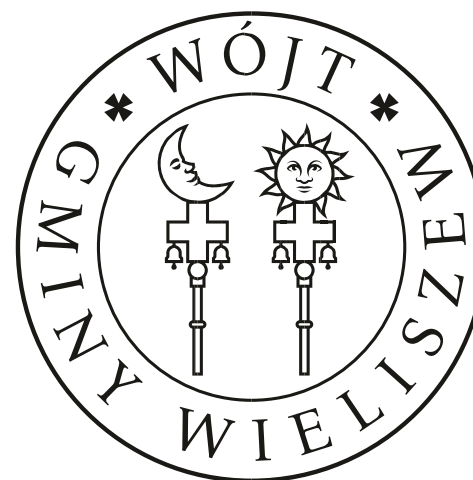
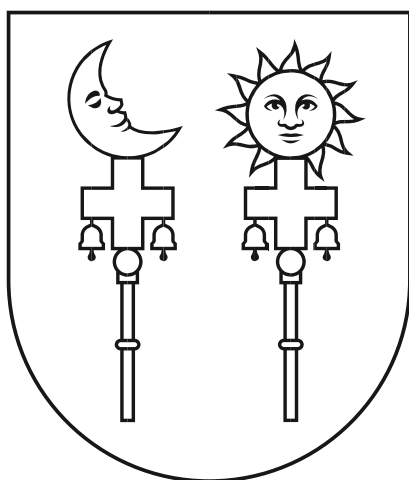
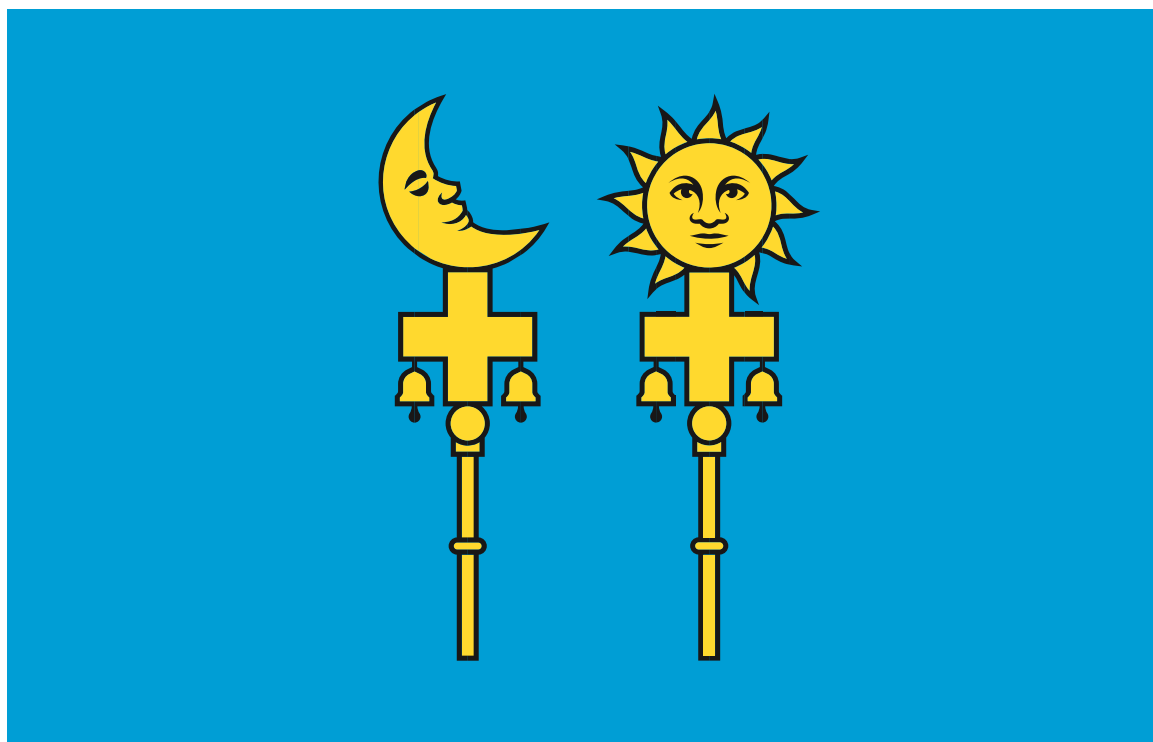
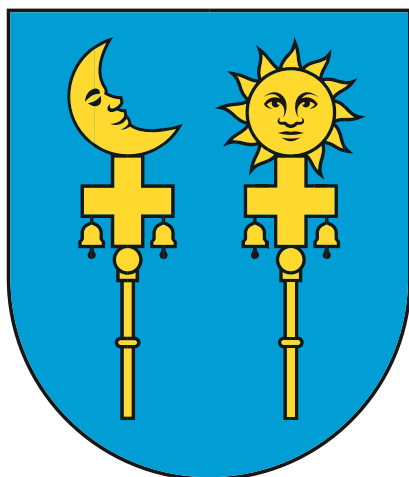
Pieczęć gminy Wieliszew

Pieczęć gminy o średnicy 36 mm z umieszczonym centralnie godłem bez tarczy.

W otoku pieczęci widnieje majuskułowy podpis (GMINA WIELISZEW).

ø36 mm

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

z up. Szymon Wróbel
Zastępca Dyrektora
Departament Administracji Publicznej

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XX/162/2025
Rady Gminy Wieliszew
z dnia 15 lipca 2025 r.

DAP-WN.73.6.2018
Warszawa, 21 marca 2025 r.

Pan Paweł Kownacki
Wójt Gminy Wieliszew

Szanowny Panie Wójcie,

w związku z wnioskiem z dnia 22 stycznia 2025 r., znak IPG.013.1.2025.ASZ, w sprawie zaopiniowania projektów herbu, flagi i pieczęci Gminy Wieliszew, stosownie do postanowień art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76) uprzejmie informuję, że opiniuję pozytywnie projekty herbu i flagi.

Z opinią w sprawie projektów pieczęci wstrzymuję się do czasu uwzględnienia uwag wymienionych w uchwale Komisji Heraldycznej.

Podstawę wyrażenia powyższej opinii stanowi uchwała Komisji Heraldycznej, która zawiera merytoryczną ocenę projektów w zakresie ich zgodności z zasadami heraldyki, weksylologii i miejscową tradycją historyczną.

W załączeniu przesyłam kopię w/w uchwały do stosownego wykorzystania.

Z wyrazami szacunku
Szymon Wróbel
Zastępca Dyrektora DAP MSWiA
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załączniki:

1. Uchwała Komisji Heraldycznej.

Do wiadomości:

1. Wojewoda Mazowiecki.

ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa, Polska

Uchwała nr 9-2120/2025
Komisji Heraldycznej
z dnia 21 lutego 2025 r.
w sprawie projektów herbu i flagi gminy Wieliszew

Działając na podstawie art. 2a ust. 3 pkt. I ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. z 2023 r. poz. 76) Komisja Heraldyczna postanawia:

§ 1

1. Wyrazić pozytywną opinię w sprawie projektów herbu i flagi gminy Wieliszew,
2. Wstrzymać się z wydaniem opinii o projektach pieczęci gminy Wieliszew, do czasu wprowadzenia korekt, o których mowa w uzasadnieniu.

§ 2

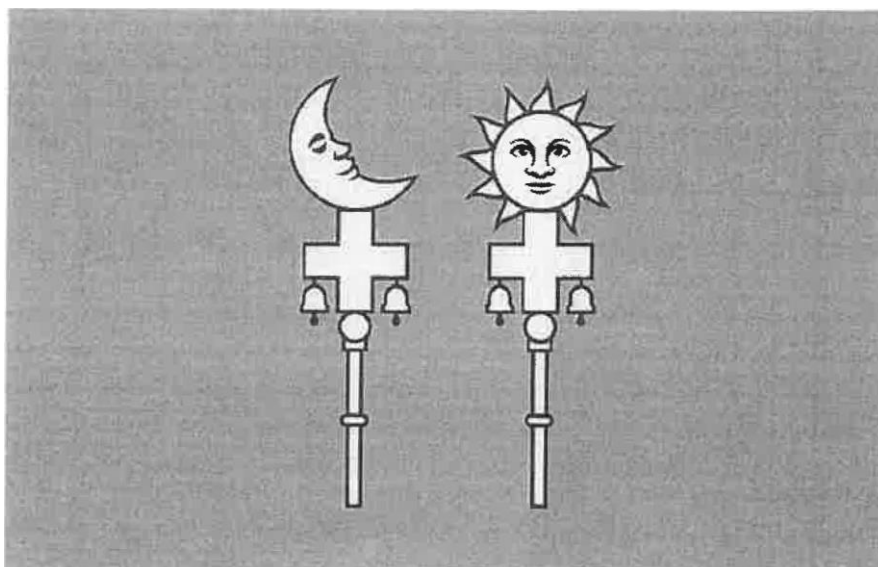
Uzasadnienie opinii, o której mowa w §1 zawiera załącznik do uchwały.

§ 3

Przekazać uchwałę ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej do stosownego wykorzystania.

prof. Dr hab. Jan Wroniszewski
Przewodniczący
Komisji Heraldycznej
(przyjęto na posiedzeniu zdalnym)

Pozytywną opinię uzyskał także projekt flagi.

Do wniosku dołączono także projekty pieczęci: ogólnogminnej, z napisem otokowym „GMINA WIELISZEW” oraz wójtowskiej, z napisem otokowym „WÓJT GMINY WIELISZEW”. Projekty te należy skorygować. Z tradycji znaków pieczętnych wynika, że krzyż pełnił rolę znaku inicjalnego (a nie dywizora). Umieszczano go na „na godz. 12⁰⁰” jako otwierającego w znaczeniu inwokacji napis otokowy. Jeśli natomiast w legendzie pieczęci występują dywizory w swojej podstawowej roli, czyli znaków graficznych wyróżniających poszczególne części napisu, należy użyć innych znaków, np. rozetek, ażurowych, sześciopromiennych gwiazd itp. Do ewentualnego rozważenia Wnioskodawcy: istnieje możliwość umieszczenia dywizorów w formie ażurowych wyobrażeń księżyca i słońca. Ta ostatnia sugestia wynika z intencji Autora projektu, który zamierzał umieścić w legendzie dwa krzyże z godła herbowego. Komisja Heraldyczna nie ma jednak pewności, czy dywizory w takim kształcie byłyby czytelne.

prof. dr hab. Jan Wroniszewski
Przewodniczący
Komisji Heraldycznej
(przyjęto na posiedzeniu zdalnym)